

Elrendeltetve

Tavaly novemberben Jakobovits Miklós *Kozmikus oltár* című tárlatának megnyitóján találkozhatott a nagyközönség Jovián György festőművésszel, aki akkor a méltatók között volt. Májusban kiállítóként tér vissza a Nagyváradi Római Katolikus Püspökség kiállítóterébe. Jovián Györggyel ebből az alkalomból készítettünk rövid interjút.

– *Tudomásunk szerint május 13-án nyílik Sic erat in fatis (A sors könyvében így volt megírva) címmel egyéni tárlata a nagyváradi római katolikus püspöki palotában. A felsorakoztatott alkotások témája a pusztulás esztétikája, például lebontott épületek törmelégei is inspirálták...*

– Valóban, a Festum Varadinum alkalmából kerül sor az Ovidiustól kölcsönzött címet viselő kiállításom megnyitójára a kolozsvári magyar főkonzulátus szervezésében és a nagyváradi római katolikus megyés püspök, Böcskei László nagylelkű meghívásának köszönhetően. A kiállításon szereplő képek elsősorban tanulmányok, amelyek előképként szolgáltak nagy méretű kompozíciókhoz.

– *Régebbi és újabb alkotásokat egyaránt láthat-e majd a közönség?*

– A kiállításra szánt képek közül a legkorábbiak 2009-ből származnak, akkoriban kezdtem el a *Bontás* képek hosszú sorát. Ahogyan találóan jellemezte, a kiállítás fő gondolatát valóban egyfajta romlás-esztétikaként (Zuh Deodáth szellemes meghatározása) lehet felfogni. Azonban ebbe az

ellentmondásos meghatározásba több minden belefér az ember okozta rombolástól a letűnt struktúrák iránt érzett valamiféle nosztalgiáig és az idő könnyörtelen múlását memento mori-ként ábrázoló csendéletektől a háború előérzetéig. Ami pedig számomra ebből a meghatározásból különös fontossággal bír, az az esztétika.

– *A pusztulás és az esztétika látszólag egymásnak ellentmondó fogalmak. Ön szerint mi lehet esztétikus a pusztulásban?*

– A romlás idézheti a baudelaire-i virágokat, ez pedig nem más, mint gyönyörű költészet. Én is mindennekelőtt „szép” képeket szeretnék festeni, azaz még a háborútól való rettegésemet is a festői „nyelv”, azaz a hagyománytisztelő festészet mindent szépítő, idealizáló eszközeivel próbálom megfogalmazni.

– Ezt jelenti az Ön számára az esztétika: a hagyománytisztelő festészet minden szépítő eszközeit, látásmódját?

– Az esztétika definíciója szerint nem más, mint a szépség filozófiája. Minden kornak, sőt minden embernek külön-külön van ugyan saját szépségeszménye, mégis az idők folyamán kialakult az a fajta konszenzus, ami a művészettörténet általam példaként csodált egyes alakjainak munkáit „széppé” nemesíti... Velasquez vagy

Goya, Caravaggio vagy Manet, de az újabbak közül Lucian Freud vagy Anselm Kiefer művei önmagukban véve „szépek”, függetlenül az ábrázolt témától, figuráktól. Én is arra töreksem, hogy a nagyok nyomdokain haladva „lenyűgöző”, harmóniára törekvő képeket fessek, azaz a nézőre katartikus módon hasson a színek, formák, kompozíciók vásznakon való megjelenése.

Fried Noémi Lujza

JOVIAN GYÖRGY Munkácsy Mihály-díjas festőművész 1951-ben született Szilágysomlyón. Középiskolai tanulmányait a nagyváradi Zenei és Képzőművészeti Líceumban folytatta, majd a bukaresti Nicolae Grigorescu Képzőművészeti Egyetem festő szakán végzett kitüntetéssel 1974-ben, ezután mesterképzésen vett részt. Nagyváradra visszatérve a Viitorul műanyaggyár csomagolástervezőjeként helyezkedett el, majd az 1977-ben Máriaradnán letöltött sorkatonai szolgálata után, 1977–1981 között a Nagyváradi Állami Színház vendég díszlettervezőjeként dolgozott. 1982-ben áttelepült Magyarországra, azóta Budapesten él. Grafikusként több mint egy évtizeden át a Játékszínben, majd a Merlin Színházban dolgozott. 1996-ban a Merlin Galéria vezetője volt. 1999 óta a Petőfi Irodalmi Múzeum Munkatársa. 1984-től három, egymást követő évben neki ítelték a Derkovits-ösztöndíjat, 1985-ben a Római Magyar Akadémia ösztöndíját, majd egy évvel később a Művelődési Minisztérium madridi ösztöndíját is elnyerte. 1987–1988-ban Liège-ben (Belgium) a Galerie d'Art Actuel meghívásának tesz eleget, majd több kiállítása nyílik a galériában. 1991-ben és '92-ben a Magyar Hitelbank ösztöndíját nyerte el. A '90-es évek elején az Osztrák Kulturális Minisztérium stipendiumával egy hónapon át Hornban dolgozott, 1999-ben és 2002-ben az Instituto de Arte Contemporanea Lisboa és a Fővárosi Önkormányzat nemzetközi művészcsere programjának támogatásával a portugál fővárosba látogatott. 1999-ben munkájának elismeréseként Munkácsy-díjjal jutalmazták. Több művészeti szervezet, a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesülete, a Magyar Képző- és Iparművészek Szövetsége, a Budaörsön újraalapított MAMÚ Társaság, a Magyar Festők Társasága, a Szinyei Társaság, a Képzőművészek Batthyány Köre, és 2011-től a Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja.